

رهیافت توسعه

دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری استانداری لرستان

شهریور ماه ۱۳۹۶

سال نخست، شماره ۳

شمای کلی قانون بودجه سال ۹۶ و تبصره‌های مهم آن با محوریت کمک به توسعه استان

چکیده قانون بودجه سال ۹۶ و تغییرات عمده آن در مجلس:

بر اساس اصل پنجاه و دوم قانون اساسی "بودجه سالیانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می‌شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد. هرگونه تغییر در ارقام بودجه نیز تابع مراتب مقرر در قانون خواهد بود." یکی از اصول اساسی بودجه، اصل تعادل بودجه است که به حفظ موازنه بین منابع و مصارف دولت اشاره دارد؛ به گونه ای که دولت بتواند مخارج خود را بدون استقراض داخلی و خارجی و تعهدات مالی که به سالهای بعد منتقل می‌شود، پرداخت نماید و این موضوع از نظر افکار عمومی به عنوان یکی از شرایط صحت عملکرد مالی دولت تلقی می‌شود. لذا در اینجا به بررسی بودجه کل کشور در لایحه و قانون بودجه سال ۱۳۹۶ و تغییرات آن به تفکیک منابع و مصارف بودجه پرداخته شده است.

☆ مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی لایحه بودجه، علاوه بر اعمال تغییرات در متن احکام، در مجموع با حذف برخی احکام و اضافه کردن احکام دیگر تعداد احکام مندرج در تبصره های ۲۳ گانه لایحه را از ۸۹ حکم به ۱۱۸ حکم افزایش داد.

☆ بودجه کل کشور متشکل از بودجه عمومی دولت و بودجه شرکتهای دولتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ مبلغ ۱۰۸۴۹ هزار میلیارد ریال بود که با تغییرات مجلس به ۱۱۵۲۴ هزار میلیارد ریال معادل ۶ درصد افزایش یافت. منابع و مصارف عمومی نیز در لایحه مبلغ ۳۲۰۰ میلیارد ریال بود که با تغییرات مجلس به ۳۴۶۷ هزار میلیارد ریال معادل ۸ درصد افزایش یافت.

مقدمه

لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ در موعد مقرر (۱۴ آذرماه ۱۳۹۵) تقدیم مجلس شورای اسلامی شد. این لایحه از چند نظر دارای ویژگیهای منحصر به فردی است. بودجه سال ۱۳۹۶ آخرین بودجه دولت یازدهم بوده و در ضمن اولین بودجه ای است که مجلس دهم آن را بررسی کرد. سیاستهای کلی برنامه ششم توسعه مصوب شده بود و در همین ایام برنامه ششم توسعه اقتصادی نیز در مجلس شورای اسلامی در دست بررسی بود. هرچند لایحه بودجه قبل از تصویب برنامه ششم تهیه شد و امکان ملحوظ کردن اهداف و برنامه های آن را نداشت، لیکن در مواردی با سیاستهای کلی برنامه ششم و سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی مغایرت داشت.

در جریان بررسی بودجه برخی احکام تبصره های بودجه حذف و احکام دیگری نیز اضافه و همچنین در جریان بررسی بودجه منابع و مصارف بودجه (دولت و شرکتهای دولتی) دچار تغییراتی شد. در این بولتن ضمن بررسی اجمالی تغییرات صورت گرفته در قانون بودجه، به برخی تبصره های مهم قانون بودجه سال ۹۶ که مدیران می‌توانند با جدیت و پیگیری در راستای توسعه استان از آنها بهره‌برداری نمایند، اشاره خواهد شد.

جدول ۱. بودجه کل کشور در لایحه و قانون بودجه ۱۳۹۶

(میلیون ریال)

منابع	لایحه	قانون	رشد (درصد)	مصارف	لایحه	قانون	رشد (درصد)
درآمدها	۱,۵۹۵,۵۵۱,۹۹۸	۱,۷۴۰,۹۶۱,۹۹۷	۹/۱	هزینه‌ها	۲,۳۶۳,۷۴۰,۵۷۴	۲,۵۲۸,۱۹۳,۴۷۴	۷/۴
واگذاری دارایی‌های سرمایهای	۱,۱۶۱,۳۹۴,۰۰۱	۱,۱۸۹,۵۱۵,۰۰۱	۲/۴	تملك دارایی‌های سرمایهای	۶۲۷,۰۹۹,۴۲۶	۷۱۳,۶۷۷,۵۲۵	۱۳/۸
واگذاری دارایی‌های مالی	۴۴۲,۷۴۴,۰۰۱	۵۲۷,۰۴۴,۰۰۲	۲۱/۳	تملك دارایی‌های مالی	۲۰۹,۱۵۰,۰۰۰	۲۱۵,۶۵۰,۰۰۱	۳/۱
جمع منابع عمومی دولت	۳,۱۹۹,۹۹۰,۰۰۰	۳,۴۶۷,۵۲۱,۰۰۰	۸/۴	جمع مصارف عمومی دولت	۳,۱۹۹,۹۹۰,۰۰۰	۳,۴۶۷,۵۲۱,۰۰۰	۸/۴
درآمدهای اختصاصی دولت	۵۱۱,۲۴۶,۹۶۱	۵۲۱,۰۱۰,۳۳۵	۱/۹	از محل درآمدهای اختصاصی دولت	۵۱۱,۲۴۶,۹۶۱	۵۲۱,۰۱۰,۳۳۵	۱/۹
منابع بودجه عمومی دولت	۳,۷۱۱,۲۳۶,۹۶۱	۳,۹۸۸,۵۳۱,۳۳۵	۷/۵	مصارف بودجه عمومی دولت	۳,۷۱۱,۲۳۶,۹۶۱	۳,۹۸۸,۵۳۱,۳۳۵	۷/۵
منابع شرکت‌های دولتی، مؤسسات اقتضای وابسته به دولت و بانک‌ها	۷,۵۶۵,۴۰۱,۶۳۶	۸,۰۰۵,۰۲۱,۰۴۸	۵/۸	مصارف شرکت‌های دولتی، مؤسسات اقتضای وابسته به دولت و بانک‌ها	۷,۵۶۵,۴۰۱,۶۳۶	۸,۰۰۵,۰۲۱,۰۴۸	۵/۸
جمع	۱۱,۲۷۶,۶۲۸,۵۷۷	۱۱,۹۹۳,۵۵۲,۳۸۳	۶/۴	جمع	۱۱,۲۷۶,۶۲۸,۵۷۷	۱۱,۹۹۳,۵۵۲,۳۸۳	۶/۴
کسر می‌شود از رقمی که دوائر منظور شده است	۴۲۷,۲۴۵,۶۴۳	۴۶۸,۹۸۶,۴۱۴	۹/۸	کسر می‌شود از رقمی که دوائر منظور شده است	۴۲۷,۲۴۵,۶۴۳	۴۶۸,۹۸۶,۴۱۴	۹/۸
منابع بودجه کل کشور	۱۰,۸۴۹,۳۹۲,۹۳۴	۱۱,۵۲۴,۵۶۵,۹۶۹	۶/۲	مصارف بودجه کل کشور	۱۰,۸۴۹,۳۹۲,۹۳۴	۱۱,۵۲۴,۵۶۵,۹۶۹	۶/۲

امام علی (ع):

حسن التدبیر ینمی قلیل المال و سوء التدبیر ینفی کثیره.

برنامه ریزی درست مال اندک را افزایش می‌دهد و برنامه ریزی نادرست، مال فراوان را نابود می‌کند.

بولتن داخلی - تخصصی رهیافت توسعه
 معاونت هماهنگی اموراتصادی و توسعه منابع
 دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری استانداری
 تهیه مطالب و تنظیم: مجتبی ملکی، فاطمه اسدیان
 این بولتن آماده دریافت مطالب همکاران محترم می‌باشد.

تبصره های مهم قانون بودجه سال ۹۶ با محوریت کمک به توسعه استان

فاینانسی (بند الف تبصره ۳)

با رعایت مصوبه شماره ۹۴۳۴۴/۰۱۰۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۹۶ سقف تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانسی) برای طرحها علاوه بر باقیمانده سهمیه سال قبل، معادل ریالی پنجاه میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار تعیین می‌شود. شورای اقتصاد با رعایت اولویت‌های بند (پ) ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه، تسهیلات مذکور را به طرحهای بخش دولتی که دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی باشند، اختصاص می‌دهد.

طرحهای بخشهای خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی نیز با سپردن تضمین‌های لازم به بانکهای عامل می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده کنند.

استفاده از منابع صندوق توسعه ملی

(بند الف تبصره ۴)

به دولت اجازه داده می‌شود براساس جدول زیر، نسبت به برداشت از ورودی سال ۱۳۹۶ صندوق توسعه ملی اقدام و منابع حاصله را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف‌های ۳۱۰۷۰۴، ۳۱۰۷۰۵، ۳۱۰۷۰۶، ۳۱۰۷۰۷، ۳۱۰۷۰۸ و ۳۱۰۷۰۹ این قانون واریز نماید. معادل مبالغ واریزی به اعتبارات مشخص شده در جداول (۷) و (۹) این قانون اختصاص می‌یابد. اعتبارات موضوع این بند برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود.

عنوان	میلیون دلار	میلیارد ریال
افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی	۲۰۰	۶۶۰۰
طرحهای آبیاری تحت فشار، کم فشار و سامانه‌های نوین آبیاری	۳۰۰	۹۹۰۰
طرحهای آبرسانی روستائی و توسعه شبکه‌های آن	۳۰۰	۹۰۰
سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۱۰۰	۳۳۰۰
تقویت بنیه دفاعی	۱۳۰۰	۴۲۹۰۰
مقابله با ریزگردها	۱۰۰	۳۳۰۰
جمع	۲۳۰۰	۷۵۹۰۰

قیر رایگان (بند ه تبصره ۱)

* شرکت ملی نفت ایران موظف است از منابع در اختیار خود معادل ریالی چهارمیلیون تن مواد اولیه قیر (VB) رایگان تا سقف مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به نسبت سیزده درصد (۱۳٪) در اختیار وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور)، جهت خاک‌پوش (مالچ) با قیرآبه (امولسیون)، پنجاه و چهار درصد (۵۴٪) در اختیار وزارت راه و شهرسازی جهت روکش آسفالت و آسفالت راههای روستائی و معابر محلات هدف با آفرینی شهری، هفده درصد (۱۷٪) در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی جهت آسفالت معابر و بهسازی روستاها و انجام طرح (پروژه) های مشارکتی با دهیاری‌ها، سیزده درصد (۱۳٪) در اختیار وزارت کشور (سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) جهت آسفالت معابر شهرهای با جمعیت زیر پنجاه هزار نفر و سه درصد (۳٪) جهت نوسازی مدارس در اختیار وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) قرار دهد و در حسابهای فی‌مابین خود و خزانه‌داری کل کشور اعمال و با آن از محل خوراک تحویلی تسویه نماید.

شرکت ملی نفت ایران مکلف است تا پایان سال ۱۳۹۶ نسبت به تحویل کامل مواد اولیه قیر (VB) به دستگاه‌های اجرایی ذیربط اقدام نماید. این دستگاه‌ها مکلفند با رعایت شاخصهای مربوطه نسبت به ابلاغ سهم هر یک از استان‌ها حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون اقدام نمایند.

* چنانچه کمیته برنامه‌ریزی شهرستان بودجه‌ای برای راههای روستائی پیش‌بینی نکرد، قیر رایگان آن شهرستان در اختیار شهرداری‌های زیر بیست هزار نفر جمعیت و دهیاری‌های شهرستان قرار می‌گیرد تا در عمران معابر داخل روستا مصرف شود.

تضمین تسهیلات مالی و اعتباری طرحها (بند ب تبصره ۳)

به دولت اجازه داده می‌شود برای طرحهای زیربنایی و توسعه‌ای با اولویت طرحهای دانش‌بنیان، علوم و تحقیقات، کشاورزی، آب و خاک، زیست‌محیطی و فرهنگ و هنر با رعایت سقف مقرر در بند (الف) این تبصره نسبت به اخذ یا تضمین تسهیلات مالی و اعتباری یا کمک بلاعوض تا مبلغ پنج میلیارد (۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار از دولتها، مؤسسات مالی خارجی و بین‌المللی اقدام نماید.

اعطای تسهیلات به سرمایه گذاران بخش‌های

خصوصی، تعاونی و شهرداریها (بند ج تبصره ۴)

به بانکهای عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۶ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیأت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانک سپرده‌گذاری شده است، نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه‌گذاران بخشهای خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها برای طرحهای توسعه‌ای انواع مختلف حمل و نقل درون و برون‌شهری بدون انتقال مالکیت و با معرفی وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکتهای تابعه و ذی‌ربط این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده‌کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.

خرید تجهیزات و بروزرسانی آزمایشگاهها و کارگاههای دانشگاهی (بند ه تبصره ۴)

در سال ۱۳۹۶ مبلغ چهل هزار میلیارد (۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال تسهیلات توسط بانکهای عامل برای خرید تجهیزات و به‌روزرسانی آزمایشگاهها و کارگاههای دانشگاهها و مؤسسات آموزشی به تفکیک وزارتخانه‌ها اقدام نماید...

صدور اوراق تسویه خزانه برای پرداخت بدهیهای قطعی به اشخاص حقیقی و حقوقی (بند و تبصره ۵)

به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۶ بدهیهای قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی را که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۵ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به صورت جمعی - خرجی تسویه کند. به این منظور وزارت امور اقتصادی و دارایی، اسناد تعهدی خاصی را با عنوان «اوراق تسویه خزانه» صادر می‌کند و در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی طلبکار و متقابلاً بدهکار قرار می‌دهد.

انتشار اسناد خزانه اسلامی جهت تخصیصهای اولویت دار ابلاغی سازمان برنامه (بند ز تبصره ۵)

* به منظور استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور، به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اسناد خزانه اسلامی منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص‌های اولویت‌دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون کند و پرداخت این اسناد را قبل از پایان سال، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسویه نماید. این اسناد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادار قابل داد و ستد می‌باشد.
* تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور می‌باشد و تسویه آن قبل از سررسید توسط خزانه مجاز است. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است.

تمدید قانون مالیات بر ارزش افزوده (بند ب تبصره ۶)

* مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن تا پایان سال ۱۳۹۶ تمدید می‌شود.

اخذ ۱۵۰ ریال از مشترکان آب برای آبرسانی به نقاط روستایی و عشایری (بند ج تبصره ۶)

وزارت نیرو از طریق شرکتهای آبفای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آبهای شهری، به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب، مبلغ یکصد و پنجاه (۱۵۰) ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز کند. صددرصد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی تا سقف هفتصد میلیارد (۷۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل حساب مذکور در ردیف معین در بودجه شرکت مزبور صرفاً جهت آبرسانی شرب روستایی و عشایری اختصاص می‌یابد. اعتبار مذکور براساس شاخص کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع سه‌ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله موافقتنامه بین واحدهای سازمان برنامه و بودجه در استان‌ها و شرکتهای آب و فاضلاب روستایی استان‌ها و یا سازمان امور عشایر ایران هزینه شود. وجوه فوق مشمول مالیات به نرخ صفر است

انتشار اوراق مشارکت (بند الف تبصره ۵)

به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکتهای دولتی وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان‌های انرژی اتمی ایران و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ و یا قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ در مجموع تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال برای اجرای طرحهای دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود اقدام نمایند.

انتشار اوراق مشارکت توسط شهر داریها (بند د تبصره ۵)

به شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها اجازه داده می‌شود به طور مشترک یا انفرادی با رعایت قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، با تأیید وزارت کشور (سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مشارکت و صکوک اسلامی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند.

انتشار اسناد خزانه اسلامی برای تسویه بدهی طرحهای عمرانی و یا مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات کشاورزی (بند ه تبصره ۵)

* در سال ۱۳۹۶ دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سررسید تا سه سال به صورت بی‌نام و یا بانام، صادر کند و به منظور تسویه بدهی مسجل خود بابت طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت فروش در بورس به قیمت اسمی تا سقف نود و پنج هزار میلیارد (۹۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. اسناد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف می‌باشد و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران محسوب شده و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود. اسناد خزانه اسلامی از قابلیت داد و ستد در بازار ثانویه برخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادار باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس یا فرابورس فراهم کند. خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است.

* بازپرداخت اصل و سود این اوراق در قوانین بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیفهای فصل مربوطه و جداول (۸) و (۹) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام نماید.

* در سال ۹۵ سررسید یک تا سه سال بوده است.

اجازه ساماندهی املاک به وزارت آموزش و پرورش

(بند ه تبصره ۹)

به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود به منظور ساماندهی و بهینه‌سازی کاربری بخشی از املاک و فضاهای آموزشی، ورزشی و تربیتی خود و با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی، نسبت به احداث، بازسازی و بهره‌برداری از آنها اقدام کند. تغییر کاربری موضوع این بند به پیشنهاد شورای آموزش و پرورش استان یا شهرستان و تصویب کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران صورت می‌گیرد و از پرداخت کلیه عوارض شامل تغییر کاربری، نقل و انتقال املاک، اخذ گواهی بهره‌برداری، احداث، تخریب و بازسازی و سایر عوارض شهرداری معاف می‌باشد.

پرداخت ماهانه به نیروهای شاغل در وزارت

آموزش و پرورش (بند و تبصره ۹)

دولت موظف است به نحوی اقدام نماید که کلیه پرداخت‌های نیروهای شاغل در وزارت آموزش و پرورش که براساس مجوز قانونی سازمان اداری و استخدامی کشور و بر اساس قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی مشغول به خدمت هستند به صورت ماهانه و همزمان از محل اعتبارات مصوب پیش‌بینی شده پرداخت گردد.

ساماندهی نیروهای حق التدریس

دانشگاه فنی و حرفه ای (بند ح تبصره ۹)

در اجرای بند (ذ) ماده (۶۴) قانون برنامه ششم توسعه درخصوص ساماندهی نیروهای حق‌التدریسی دانشگاه فنی و حرفه‌ای منتقل از آموزش و پرورش (قبل از سال ۱۳۹۰) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است تا پایان سال ۱۳۹۶ نسبت به تبدیل وضعیت آنان اقدام نماید. منابع مورد نیاز از محل منابع موجود در ردیف ۱۳۸-۵۵۰۰۰۰۰ قابل تأمین است.

جلوگیری از کاهش اعتبارات پژوهشی دستگاهها

(بند ز تبصره ۹)

*کاهش اعتبارات برنامه‌های پژوهشی توسط دستگاههای اجرائی، ممنوع است.

اعتبار ایمن‌درو برای احداث و تکمیل طرحهای

نیمه تمام معدنی (بند د تبصره ۱۱)

در راستای اجرای بند (ب) ماده (۴۳) قانون برنامه ششم توسعه از محل ردیف ۲-۵۳۰۰۰۰۰ مبلغ سه‌هزار و پانصد میلیارد (۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال آن در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران «ایمیدرو») قرار می‌گیرد تا با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در احداث و تکمیل طرحهای نیمه‌تمام صنایع معدنی با مشارکت بخش خصوصی در مناطق غیربرخوردار هزینه نماید.

اخذ وجوه از طریق ماده ۳۹ مالیات بر ارزش افزوده برای تامین ماشین آلات و هزینه های عمومی

شهرداریها (بند و تبصره ۶)

به وزارت کشور (سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۶ بیست درصد (۲۰٪) از وجوه تبصره (۲) ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده معادل هفت هزار میلیارد (۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال را که در اختیار آن وزارتخانه قرار می‌گیرد، برای تأمین ماشین‌آلات خدماتی و عمرانی و تأمین بخشی از هزینه‌های طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و روستاها به ترتیب به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) به صورت مستقیم و یا تأمین قسمتی از وجوه مورد نیاز خرید ماشین‌آلات مذکور، به تفکیک سهم هر استان پرداخت و هزینه کند.

اخذ عوارض ساخت و ساز و جرائم تخلفات

ساختمانی توسط استانداریها برای بهسازی

روستاها (بند ح تبصره ۶)

وزارت کشور (استانداری‌ها) مکلف است عوارض ساخت و ساز و جرائم تخلفات ساختمانی خارج از حریم شهرها و خارج از محدوده روستاهای موضوع ماده (۹۹) قانون شهرداری‌ها مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی که دارای طرح هادی مصوب هستند را تا سقف چهار هزار میلیارد (۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. درآمد حاصله تا سقف سه هزار میلیارد (۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۶۲-۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به نسبت سهم واریزی هر شهرستان در اختیار کمیته برنامه‌ریزی شهرستان ذی‌ربط قرار می‌گیرد تا پس از تصویب دستگاههای مربوطه صرف بهسازی روستاها گردد.

اعطای اختیار به سازمان امور عشایری برای

واگذاری اموال

(بند ب تبصره ۸)

به سازمان امور عشایر ایران اجازه داده می‌شود کلیه فروشگاهها، جایگاههای سوخت (فسیلی)، انبارهای ذخیره علوفه و کالا، اراضی و مستحقات مربوطه را که متعلق به سازمان است و در اختیار شرکتهای تعاونی عشایری و اتحادیه‌های مربوط قرار دارند را با قیمت کارشناسی و دریافت ده درصد (۱۰٪) قیمت به صورت نقد و مابقی به صورت اقساط پنجساله به شرکتهای و اتحادیه‌های بهره‌بردار واگذار کند. وجوه حاصل از واگذاری‌ها به حساب مربوط نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. معادل صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصله از محل ردیف ۱۶۳-۵۳۰۰۰۰۰ در اختیار سازمان امور عشایر ایران قرار می‌گیرد تا به عنوان افزایش سرمایه سهم دولت در صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی و عشایری هزینه کند.

شیوه توزیع اعتبارات هدفمندی یارانه ها

(بند الف تبصره ۱۴)

منابع	مصارف	مبلغ (میلیارد ریال)	مبلغ (میلیارد ریال)
خالص وجوه ناشی از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها و ردیفهای یارانه های قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور	۱- پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی به خانوارها	۳۳۵۰۰۰	۴۸۰۰۰۰
	۲- ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه موضوع افزایش حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی متناسب با سطح محرومیت بر مبنای متوسط ۲۰ درصد حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار (سهام کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی چهل هزار میلیارد ریال می باشد).	۴۰۰۰۰	
	۳- ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش سهم هزینه های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه های تحمل ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب العلاج	۴۸۰۰۰	
	۴- تولید واکسن فلج اطفال تزریقی و تولید فرآورده های زیستی (بیولوژیک) انسان در اختیار موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی	۱۰۰۰	
	۵- توسعه مراکز فوریت های اجتماعی در یکصد و چهل شهر بالای ۵۰ هزار نفر جمعیت در اختیار سازمان بهزیستی	۱۰۰۰	
	۶- حمایت از تولید، اشتغال با اولویت جوانان، مسکن، حمل و نقل عمومی، صادرات غیرنفتی و طرح های بهینه سازی و ارتقاء بهره وری مصرف انرژی، تقویت منابع صندوق کارآفرینی امید	۱۰۰۰۰	
	۷- تأمین مواد اولیه قیر موضوع بند (ه) تبصره (۱) این قانون	۳۰۰۰۰	
	۸- پنج درصد بند (د) تبصره (۱) این قانون	۱۵۰۰۰	
جمع	جمع	۴۸۰۰۰۰	۴۸۰۰۰۰

افزایش حقوق کارکنان دولت

(بند ب تبصره ۱۲)

دولت موظف است افزایش حقوق کارمندان دولت در طی سال ۱۳۹۶ را به گونه ای اعمال نماید که ضریب افزایش حقوق کارکنان دولت با دریافتی بالا از حداقل درصد و پایین ترین حقوق ها از حداکثر افزایش برخوردار باشد و این حکم در موارد مغایرت با سایر احکام این قانون حاکم است.

فروش اموال غیر منقول برای باز خرید و پرداخت

پاداش پایان خدمت پرسنل

(بند ج تبصره ۱۲)

دستگاه های اجرائی مجاز می باشند از محل فروش اموال و دارایی های غیر منقول مازاد در اختیار خود به استثنای انفال و اموال دستگاه های زیر نظر مقام معظم رهبری و موارد مصداق مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی پس از واریز به درآمد عمومی نسبت به باز خرید کارکنان مازاد رسمی و غیر رسمی و پرداخت پاداش پایان خدمت به افرادی که بر اساس قانون، باز خرید یا باز نشسته می شوند، از محل اعتبار ردیف ۱۷۱-۵۳۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون مطابق آیین نامه اجرائی اقدام نمایند.

افزایش و همسان سازی حقوق بازنشستگان

(بند ه تبصره ۱۲)

دولت مجاز است اعتبار ردیف ۱۲۰-۵۵۰۰۰۰-۹ جدول شماره (۹) این قانون را برای افزایش و همسان سازی حقوق بازنشستگان تحت پوشش صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح با اولویت کسانی که دریافتی ماهانه آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال می باشد، بر اساس آیین نامه اجرائی که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد، اختصاص دهد.

۱- در صورت مکفی نبودن اعتبار پیش بینی شده در ردیف مذکور، دولت می تواند از محل پرداخت نقدی موضوع بند (۱) جدول سقف منابع و مصارف تبصره (۱۴) این قانون موضوع قانون هدفمندی یارانه ها نسبت به تأمین اعتبار اقدام نماید.

۲- صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مکلفند افزایش احکام حقوقی سال ۱۳۹۶ بازنشستگان ذی نفع ناشی از اجرای این حکم را از ۱/۱/۱۳۹۶ اعمال نمایند.

اختصاص یک درصد از اعتبار عمرانی هر دستگاه

برای طرح های پدافند غیر عامل

(بند ز تبصره ۱۲)

به منظور پیشگیری از حوادث غیر طبیعی ناشی از تهدیدات و آسیب پذیری های موجود کلیه دستگاه های اجرائی و شرکتهای دولتی و غیردولتی که بنا به تشخیص سازمان پدافند غیر عامل دارای زیرساخت های حیاتی حساس و مهم می باشند مکلفند تا یک درصد (۱٪) از اعتبارات تملک دارایی سرمایه ای خود را برای اجرای طرح های پدافند غیر عامل مصون سازی زیرساخت های همان دستگاه با هماهنگی سازمان پدافند غیر عامل کشور هزینه کنند.

تنفیذ بخشودگی سود و جریمه وامهای زیر یکصد**میلیون ریال برای سال ۹۶**

(بند و تبصره ۱۶)

حکم تبصره (۳۵) قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور برای سال ۱۳۹۶ تنفیذ و شرط عدم افزایش پایه پولی شامل بخشودگی سود و جریمه‌های وامهای کمتر از یک میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال نمی‌شود و حکم تبصره (۳۶) قانون مذکور در سقف یکصد و هفتاد و پنج هزار میلیارد (۱۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال برای سال ۱۳۹۶ تمدید می‌شود.

اختصاص ۵ هزار فقره وام مسکن ایثارگری مجدد برای**کسانی که قبلاً از این وام استفاده کرده اند**

(قسمت ۲ بند و تبصره ۱۷)

بنیاد شهید و امور ایثارگران می‌تواند تعداد پنج هزار فقره وام مسکن از محل سهمیه سال ۱۳۹۶ را مجدداً برای ایثارگرانی که در سنوات قبل از این تسهیلات استفاده نموده‌اند ولی هم‌اکنون در زمینه مسکن دارای مشکلات اساسی و حاد بوده و فاقد مسکن باشند تخصیص داده و بدون رعایت سایر ضوابط برای ساخت یا خرید مسکن معرفی نماید.

فرصت‌ها و راهکارهای جدید دولت برای ایجاد اشتغال

(بند الف تبصره ۱۸)

به دولت اجازه داده می‌شود برای مردمی‌شدن اقتصاد، حداکثرسازی مشارکت اقتصادی، بهره‌گیری مؤثر از ظرفیت‌های عظیم جمعیت فعال کشور (جوانان، زنان و دانش‌آموختگان دانشگاهی) و برای بهره‌برداری مؤثر از مزیت‌های نسبی و رقابتی مناطق در پهنه سرزمینی ایران اسلامی (با اولویت مناطق روستایی و عشایری و محروم) نسبت به برنامه‌ریزی و سیاستگذاری مناسب برای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و پایدار در منطقه و شناسایی استعدادها و قابلیت‌های مناطق، از طریق حمایت‌های نهادی، اعتباری، آموزشی و اجرائی، اقدامات زیر را براساس سیاست‌های مصوب شورای عالی اشتغال انجام دهد:

- ۱- تدوین و ارائه اولویت‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک رشته فعالیت‌ها تا سطح شهرستان توسط دستگاههای اجرائی با همکاری بخش خصوصی و تعاونی با توجه به قابلیت‌ها و محدودیت‌های محیطی و اقتصادی منطقه و تحلیل پویای (دینامیک) کسب و کار، بازار عوامل و اشتغال، بازار محصول و زیرساخت‌های موجود
- ۲- ظرفیت‌سازی برای مشارکت فعال و مؤثر جامعه هدف توسط دستگاه اجرائی
- ۳- تسهیل‌گری و ظرفیت‌سازی نهادی در مناطق روستایی و گروه‌های هدف و احیاء و توسعه کشاورزی در مناطق مرزی و نقاط محروم کشور
- ۴- اطلاع‌رسانی شفاف مشوقهای مالی، حمایتی مستمر و فراگیر هر یک از دستگاههای اجرائی
- ۵- ایجاد رونق در بخش ساختمان و خدمات عمومی
- ۶- اولویت تخصیص مشوقهای مالی به طرح (پروژه)ها، به ترتیب برای ایجاد و توسعه بنگاههای کوچک، متوسط و صنایع دستی

عدم اختصاص جریمه و امهال به وامهای طرح شبکه**فرعی آبیاری و زهکشی**

(بند ز تبصره ۱۳)

در طرحهای شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی که با مشارکت مالی بهره‌برداران و استفاده از تسهیلات بانکی اجراء شده و به دلایل عدم تأمین آب، تغییرات اهداف طرح یا عدم اجرای شبکه‌های اصلی از طریق منابع دولتی، طرح آماده بهره‌برداری نشده و در آینده نیز بهره‌برداری از آن مقدور نخواهد شد و در نتیجه کشاورزان مشارکت‌کننده بدون اینکه قصوری داشته باشند بدهکار بانکی محسوب شده و از کلیه خدمات بانکی محروم می‌شوند، دولت موظف است وام را تا زمان بهره‌برداری امهال نماید و هیچگونه جریمه برای دوره امهال به این نوع وامها تعلق نمی‌گیرد. محل تأمین اعتبار از ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور می‌باشد.

اختصاص یارانه گروههای پانصد نفره به توسعه**زیرساختهای شهر یا روستای مشخص**

(بند ب تبصره ۱۴)

* به منظور افزایش مشارکت مردمی در عرصه‌های اجتماعی حضور نیکوکارانه و خیرخواهانه مردم در تقویت زیرساخت‌های عمومی و فعالیت‌های عام‌المنفعه در حوزه‌های علمی، دانشگاهی، آموزشی، ورزشی، فرهنگی، اشتغالزایی و کارآفرینی، دولت موظف است در صورتی که گروههای پانصد نفری مردمی با رضایت نسبت به اهدای یارانه ماهانه خود به امور فوق در شهر یا روستای مشخص مبادرت نمایند، نسبت به واریز ماهانه مبلغ یارانه پرداختی به آنها به امور و منطقه مربوطه اقدام نماید. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

* سازمان هدفمندی یارانه‌ها موظف است همزمان با تصویب آیین‌نامه نسبت به تهیه سامانه مناسب برای اعلام رضایت متقاضیان جهت اهدای یارانه خود به موضوعات مذکور اقدام کند.

اولویت پرداخت وام ازدواج

(بند ج تبصره ۱۶)

به منظور حمایت از ازدواج جوانان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری کشور را ملزم کند به اندازه سهم خود از مجموع کلیه منابع در اختیار پس انداز، جاری و سپرده قرض‌الحسنه بانکها در پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه مشارکت کرده و تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج را در اولویت نخست پرداخت قرار دهند. طی سه ماهه اول سال ۱۳۹۶ تمامی پرونده‌های تعیین تکلیف نشده سال قبل در اولویت تسهیلات مذکور قرار می‌گیرند.

- ۱- تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای هر یک از زوجها در سال ۱۳۹۶ یکصد میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال با دوره بازپرداخت چهارساله می‌باشد.

بهبود مدیریت طرح‌های عمرانی با ایجاد بازار الکترونیک برای بهبود مشارکت مردم در اجرای طرح‌ها (بند د تبصره ۱۹)

به منظور بسترسازی عملی برای بهبود مدیریت طرح‌ها و تغییر از الگوهای سنتی به روشهای نوین مانند «مشارکت عمومی و خصوصی» یا «واگذاری به بخش خصوصی»:

۱- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است ظرف مدت یک‌ماه از تصویب این قانون، بازار الکترونیک طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری زیرساختی را ایجاد نماید و ظرف مدت مذکور پنجاه تا یکصد طرح (پروژه) مستقل دارای حداکثر امکان بهره‌گیری از روشهای مزبور را به‌عنوان نمونه، در پایگاه مذکور معرفی و اطلاعات پایه آنها را به‌صورت عمومی منتشر کند. این طرح (پروژه)ها باید حداقل از پنج فصل بودجه‌ای مختلف و به لحاظ ابعاد مالی شامل میزان متنوعی از سرمایه مورد نیاز باشند.

۱-۱- حداقل اطلاعات پایه عبارت است از گزارش توجیهی، شرایط و مفروضات مشارکت یا واگذاری و فهرست دارایی‌های مشهود و نامشهود اطلاعات این طرح (پروژه)ها باید جامع و به‌روز باشد تا امکان ارائه پیشنهاد را برای عموم داوطلبان فراهم کند.

۱-۲- سازمان موظف است روشها و شرایط قراردادی، کلیه مقررات تضمینات طرفین و دیگر مقررات مربوط و نیز چهارچوب‌های نظارتی متناسب با انواع طرح (پروژه) را نیز در همین پایگاه منتشر کند. هرگونه تغییر و تفسیر مقررات نیز، فقط در صورتی معتبر است که در این پایگاه منتشر شده باشد. هرگونه حذف و تغییر اطلاعات در این پایگاه نیز باید قابل مشاهده و قابل پیگیری بعدی باشد.

۲- در هر مورد که نیاز به تکمیل یا به‌روزرسانی اطلاعات و گزارش توجیهی (از حیث فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی) یا ارزیابی دارایی‌های هر یک از این طرح (پروژه)ها یا بررسی و ارزیابی پیشنهادها داوطلبان باشد، سازمان مجاز است مستقل از دستگاه اجرائی طرح، اقداماتی مانند خرید خدمات مشاوره، انعقاد قرارداد و پرداخت حق الزحمه از محل اعتبارات آن طرح (پروژه) را به انجام رساند.

۳- تمامی مراحل فرآیند تشکیل قراردادهای موضوع این تبصره باید به‌صورت رقابتی، پیش‌بینی‌پذیر، شفاف در بستر پایگاه اطلاع‌رسانی بند (۱) همراه پاسخگویی و با قابلیت رسیدگی به اعتراضات صورت گیرد.

۴- تمامی مراحل گردآوری و تکمیل اطلاعات، تدوین معیارها، اسناد مناقصه و فرآیند ارجاع کار، ارزیابی، رقابت و انتخاب شریک یا برنده و دیگر اقدامات باید علاوه بر اطلاع‌رسانی، به‌طور کامل مستندسازی شود. این مستندات به همراه گزارش شناسایی چالش‌ها و فرصتهای درونی و محیطی هر طرح (پروژه) از جمله شناسایی تمامی قوانین و مقررات مزاحم یا مورد نیاز و نظرات دستگاههای نظارتی و گزارش دقیق اجرای این تبصره هر سه‌ماه یکبار به کمیسیون‌های عمران و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس ارائه می‌شود.

تمدید قانون مدیریت خدمات کشوری

(بند د تبصره ۲۰)

* مهلت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری با کلیه اصلاحات آن تا پایان سال ۱۳۹۶ تمدید می‌شود.

راهکارهای دولت برای جلب بخش خصوصی در اجرای طرح‌های عمرانی نیمه تمام (بند الف تبصره ۱۹)

به دولت اجازه داده می‌شود به منظور تسهیل تأمین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دارای توجیه اقتصادی و مالی با اولویت طرح‌های نیمه‌تمام نسبت به جلب و انعقاد قرارداد سرمایه‌گذاری و مشارکت با بخش خصوصی اقدام و به‌شرح زیر منابع مالی مورد نیاز را تأمین نماید:

۱- حداقل بیست درصد (۲۰٪) از محل آورده طرف مشارکت که متناسب با پیشرفت طرح پرداخت می‌شود.

۲- بیست و پنج درصد (۲۵٪) از محل اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی‌شده همان طرح یا سرجمع اعتبارات همان فصل تعهد و در مواعد مشخص نزد بانکهای عامل تودیع می‌شود.

۳- مابقی منابع مورد نیاز از محل منابع داخلی بانکها تأمین می‌شود.

۴- بانکهای عامل وجوه تودیعی دولت را با منابع خود تلفیق کرده و در قالب قرارداد با طرف مشارکت، به صورت تسهیلات بانکی با نرخ سود ترجیحی به طرح‌های یادشده، متناسب با پیشرفت فیزیکی آنها پس از تأیید دستگاه اجرائی ذی‌ربط پرداخت می‌کنند.

۵- دولت مجاز است به منظور تسهیل اخذ تسهیلات توسط بخش خصوصی برای تأمین مالی این طرح‌ها، نسبت به ارائه تضامین لازم از جمله خرید حداقلی از خدمات دوران بهره‌برداری از طرف مشارکت، موافقت با ترهین اموال محل اجرای طرح یا از طریق مندرج در قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی مصوب ۱۳۸۶/۴/۵ اقدام نماید.

۶- بانکهایی که این منابع در آنها توزیع می‌گردد مکلفند قراردادهای مشارکت از قبیل خرید تضمینی کالاها و خدمات تولیدشده بخش غیردولتی منعقدشده با طرف دولتی را به عنوان تضمین‌های قابل قبول برای اعطای تسهیلات بانکی به بخش خصوصی بپذیرند. بازپرداخت اقساط مربوط به تسهیلات اعطائی از سوی بانکهای عامل از طریق درآمدهای طرح صورت می‌گیرد در صورت عدم پرداخت اقساط توسط بخش خصوصی، بانک جایگزین آن در قرارداد شده و درآمدهای طرح را در قبال اقساط تسهیلات، تا زمان تسویه کامل دریافت می‌نماید.

۷- مدت زمان لازم برای دوره سرمایه‌گذاری تا بهره‌برداری از طرح‌ها، حداکثر دوسال، دوره تنفس حداکثر یک‌سال و دوره بازپرداخت تسهیلات اعطائی با احتساب مجموع دوره سرمایه‌گذاری، بهره‌برداری و تنفس حداکثر ده‌سال تعیین می‌گردد.

واگذاری ۱۰ درصد از فعالیتهای وزارت بهداشت به

بخش غیر دولتی

(بند ب تبصره ۱۹)

* به منظور توسعه مشارکت مردمی و استفاده بیشتر از ظرفیت بخش غیردولتی در امور تصدی‌گری درمان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در سال ۱۳۹۶ تا ده‌درصد (۱۰٪) از فعالیت‌های خود را که در بخش دولتی انجام می‌شود بر اساس سازوکارهای پیش‌بینی‌شده در قانون مدیریت خدمات کشوری واگذار کند.